

**Запобігання та виявлення корупції
у Державній митній службі України**

Зміст

1. Особливості проходження служби в митних органах та організація проведення психофізіологічного опитування посадових осіб державної служби в митних органах та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

2. Порядок проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

3. Добросесність та моніторинг способу життя

4. Алгоритм заповнення та подання форми декларації добросесності посадової особи митного органу

5. Алгоритм проведення атестації

6. Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання добросесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

7. Портал добросесності

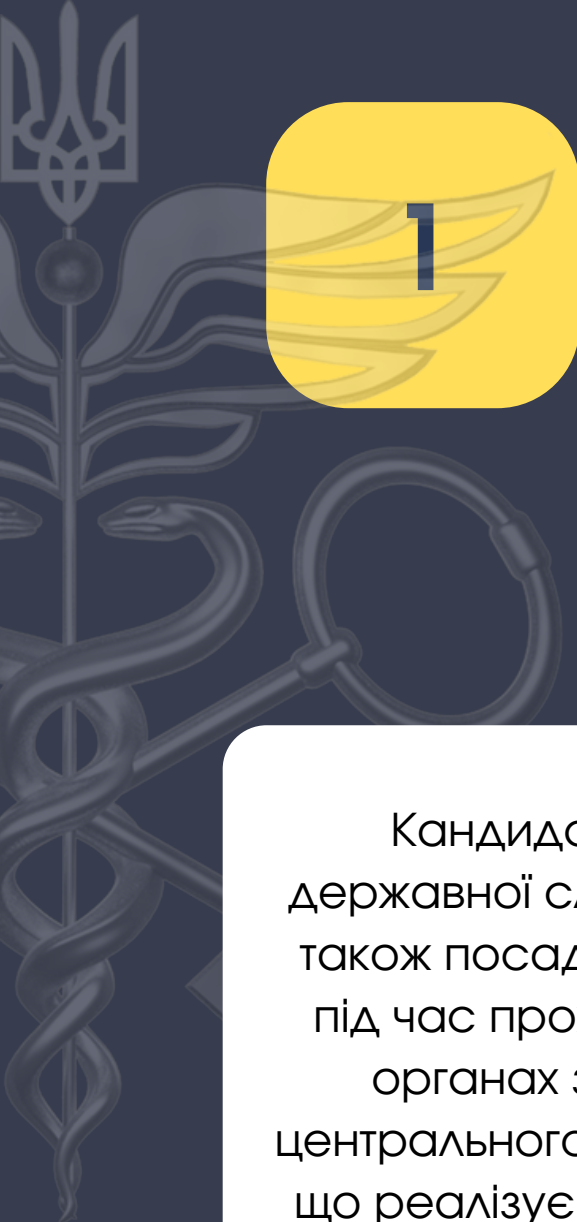
1

Особливості проходження служби в митних органах та організація проведення психофізіологічного опитування посадових осіб державної служби в митних органах та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

На виконання **статті 572¹ Митного Кодексу України** та постанови КМУ від 01.04.2025 №366 «**Про затвердження Порядку проведення психофізіологічного опитування посадових осіб державної служби в митних органах та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа**», Управління з питань запобігання та виявлення корупції забезпечує підготовку та координацію процесу проведення психофізіологічного дослідження з використанням поліграфа посадових осіб та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах.

У травні – червні 2021 року **4 посадові особи Держмитслужби** пройшли спеціалізоване навчання, та отримали відповідні дипломи про завершення курсу від Американського Міжнародного Інституту Поліграфу. У липні 2021 року Посольством США в Україні, за підтримки Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Державного департаменту США, **передано Держмитслужбі 4 поліграфи.**

Станом на сьогодні затверджена **Угода про співпрацю та обмін інформацією між Державною митною службою України та Національним антикорупційним бюро України від 23.03.2021 №8**, щодо залучення працівників Національного бюро для проведення психофізіологічного опитування із використанням поліграфа.

Проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа: за рішенням керівника та за згодою особи

Кандидати на зайняття посад державної служби в митних органах, а також посадові особи митних органів під час проходження служби в таких органах за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, та за їхньою згодою можуть проходити психофізіологічне опитування із застосуванням поліграфа.

Результати психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа використовуються виключно як інформація ймовірного характеру, що сприяє формуванню характеристики кандидата на зайняття посади державної служби в митному органі або посадової особи митного органу.

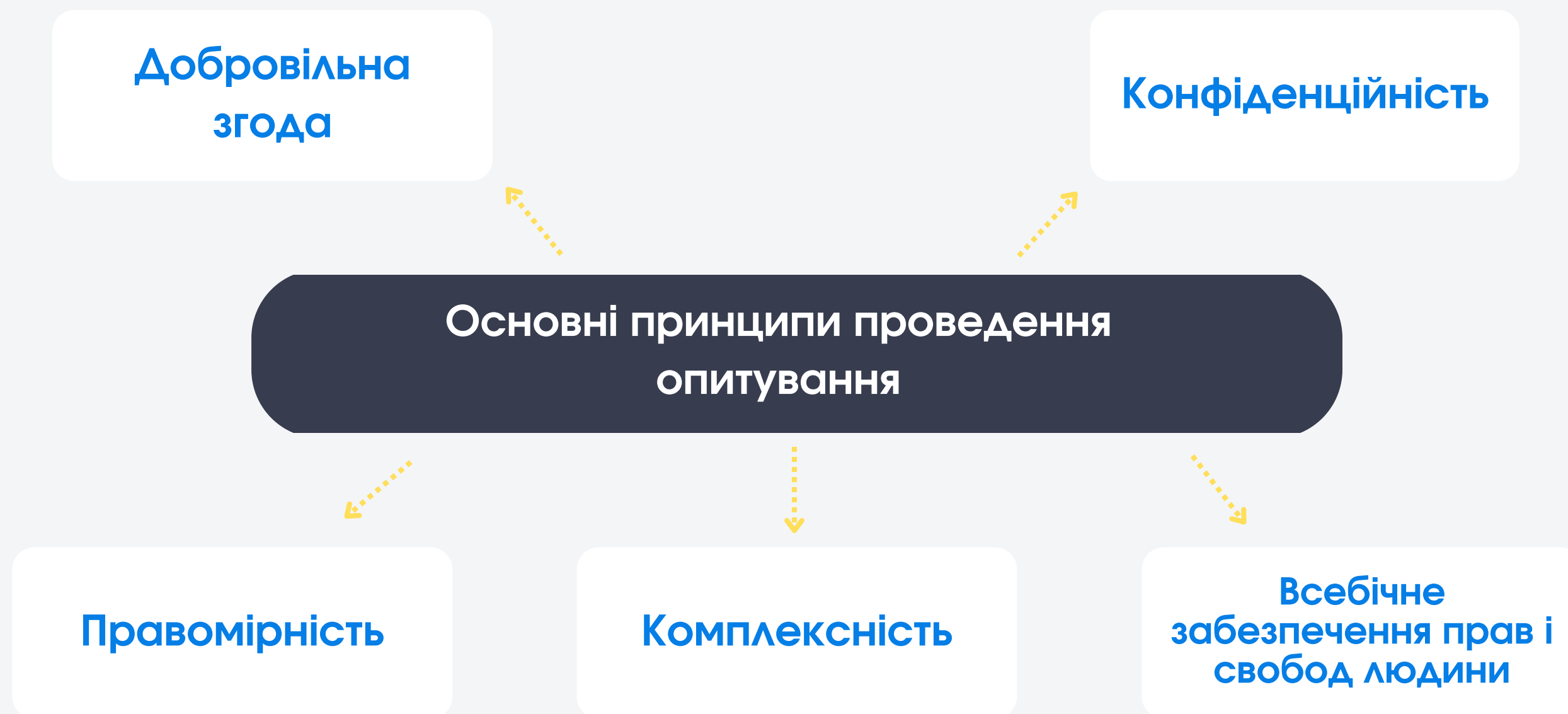

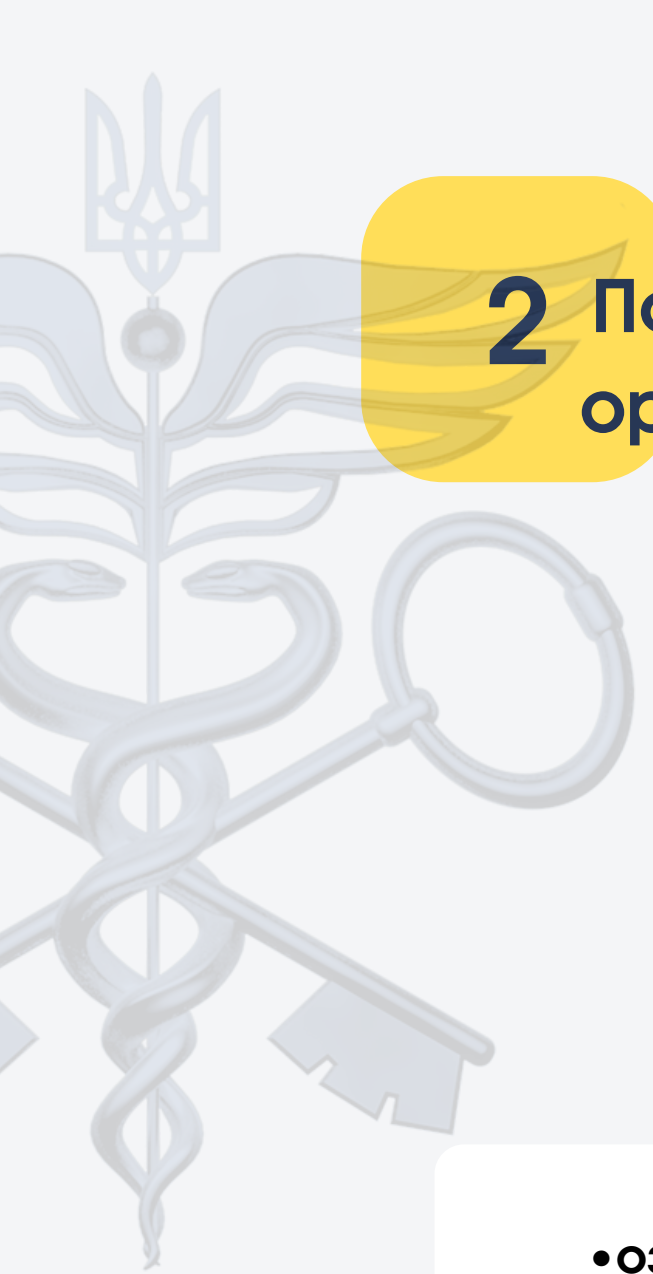
Результати психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа не можуть бути підставою для ініціювання кримінального провадження, дисциплінарного провадження або провадження у справі про адміністративне правопорушення чи для прийняття рішення про відмову особі у зайнятті посади.

Психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа проводять посадові особи митних органів, на яких покладено обов'язки з проведення таких досліджень. Для проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа дозволяється залучати інших осіб, які мають відповідні знання та відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам, на підставі відповідних договорів (меморандумів).

2 Порядок проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

2 Порядок проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

Опитування кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах здійснюється стосовно кандидатів, вибраних конкурсною комісією, перед визначенням суб'єктом призначення переможця конкурсу для виявлення:

- ознак приховування чи викривлення анкетних даних, окремих фактів біографії;

- ознак зловживання алкогольними напоями, вживання наркотичних та (або) психотропних речовин без призначення лікаря;

- прихованих мотивів прийняття на державну службу, призначення (переведення) на посаду державної служби в митних органах;

- контактів із членами злочинних організацій;

- участі в діяльності заборонених громадських об'єднань чи релігійних організацій, членства в політичних партіях, наявності документів, що підтверджують право на тривале проживання на території іншої держави;

- розголошення об'єктом опитування відомостей, що становлять державну таємницю, службову або конфіденційну інформацію.

2 Порядок проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа

Особливості проведення опитування

Спеціаліст-поліграфолог відповідає за дотримання пріоритету інтересів прав і свобод об'єкта опитування

Спеціаліст-поліграфолог повинен запобігати можливим негативним наслідкам, які може спричинити його професійна діяльність, і не допускати будь-яких дій, що загрожують недоторканності об'єкта опитування, заподіють шкоду його діловій репутації або принижують його честь і гідність

Спеціаліст-поліграфолог застосовує лише ті знання, якими він володіє відповідно до своєї кваліфікації та повноважень

Спеціалісту-поліграфологу забороняється розповсюджувати будь-яку інформацію про результати застосування поліграфа

Контроль за роботою спеціалістів-поліграфологів покладається на керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції

Пам'ятка особам, які планують проходити поліграфологічне дослідження

Поліграфологічне дослідження – це безпечна для життя і здоров'я процедура, в ході якої за допомогою комп'ютерного поліграфа та спеціальних давачів здійснюється реєстрація і оцінка психофізіологічних показників організму людини.

Тривалість дослідження може становити від 1,5 до 3-х годин

Пам'ятка особам, які планують проходити поліграфологічне дослідження

Для успішного проходження процедури напередодні, за можливості, необхідно добре відпочити та виспатися

Для успішного проходження процедури за добу до дослідження та безпосередньо перед ним не слід робити сильні фізичні навантаження, вживати лікарські препарати, наркотичні речовини або алкоголь. Також не рекомендується випивати більше однієї чашки кави або чаю безпосередньо перед процедурою

Перед проведенням поліграфологічного дослідження особа ознайомлюється зі своїми правами, метою та особливостями майбутньої процедури, тематикою запитань, які їй будуть поставлені в ході тестування. Після ознайомлення з майбутньою процедурою досліджуваній особі обов'язково пропонується підписати заяву про згоду на проходження поліграфологічного дослідження. Якщо заява не буде підписана, процедура далі не проводиться

Пам'ятка особам, які планують проходити поліграфологічне дослідження

У будь-який момент проведення поліграфологічної процедури досліджувана особа має право відмовитися від її подальшого проходження, не пояснюючи причини відмови. Відмова не може тлумачитися як спроба приховати будь-який факт або бути підтвердженням причетності до протиправних дій, а також вести до обмеження законних прав, свобод та інтересів досліджуваної особи

Запитання, які буде ставити поліграфолог, можуть стосуватися минулого досвіду, професійних обов'язків, ділових якостей та деяких сторін особистості особи, що проходить дослідження. При цьому гарантується відсутність запитань сексуальної тематики, політичних поглядів, віросповідання тощо

Не варто намагатися чинити будь-які дії з метою спотворення результатів чи введення в оману поліграфолога. Подібні дії можуть бути розцінені поліграфологом як навмисна протидія, небажання співпрацювати, і дослідження буде припинено

З метою отримання якісних даних, забезпечення можливості подальшої їх інтерпретації та об'єктивного висновку, від досліджуваної особи очікується дотримання правил проходження дослідження та правдиві відповіді на всі запитання, які винесені на дослідження

3

Доброчесність та моніторинг способу життя

Перевірка на доброчесність та моніторинг способу життя

Посадові особи митних органів під час проходження служби підлягають перевірці на доброчесність та моніторингу способу життя, періодичність та порядок проведення яких визначається Кабінетом Міністрів України. Посадові особи митних органів зобов'язані подавати декларацію доброчесності, форма та порядок подання якої визначаються Кабінетом Міністрів України.

.....>

Матеріали перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя посадових осіб митних органів належать до інформації з обмеженим доступом у митних органах

.....>

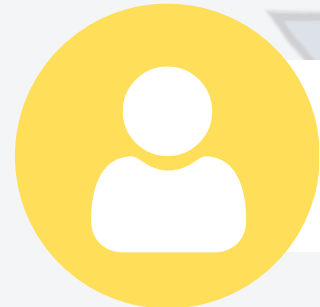
Перевірка на доброчесність та моніторинг способу життя здійснюються з метою забезпечення доброчесності посадових осіб митних органів та дотримання вимог, встановлених законами України "Про запобігання корупції", "Про державну службу", запобігання порушенню такими посадовими особами правил етичної поведінки, запобігання конфлікту інтересів, скоєнню вчинків, які можуть негативно вплинути на репутацію посадової особи та авторитет митних органів.

.....>

У разі виявлення під час перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя ознак недоброчесної поведінки, у тому числі невідповідності рівня життя посадової особи митного органу задекларованому нею майну і доходам, наявності конфлікту інтересів, незаконного збагачення чи необґрунтованих активів відповідна інформація є підставою для звернення митного органу до відповідного спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції для вжиття ним необхідних заходів у межах компетенції та є обов'язковою підставою для відкриття дисциплінарного провадження стосовно такого працівника

4

Алгоритм заповнення та подання форми декларації доброчесності посадової особи митного органу

Декларація подається шляхом заповнення паперової форми та електронної системи декларування в електронній формі

У разі оформлення декларації доброчесності
у паперовому вигляді

посадова особа митного органу особисто подає таку декларацію до Управління з питань запобігання та виявлення корупції Держмитслужби

Або забов'язується самостійно направити таку декларацію засобами поштового зв'язку (зокрема рекомендованим листом) на адресу Управління із одночасним повідомленням про це уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції територіального органу, в якому вона перебуває на посаді

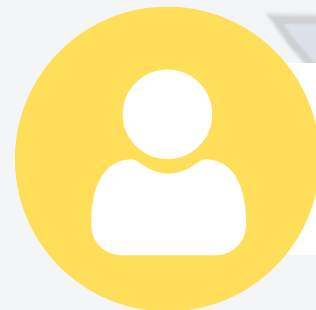
У разі оформлення декларації в електронному вигляді, посадова особа самостійно направляє таку декларацію на електронну адресу
integrity@customs.gov.ua

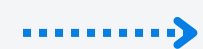
Подання електронної декларації здійснюється з використанням особистого кваліфікованого підпису за допомогою «[порталу Дія](#)» або іншими доступними цифровими ресурсами

Подання паперової декларації здійснюється з використанням особистого підпису

4 Алгоритм заповнення та подання форми декларації доброчесності посадової особи митного органу

Декларація доброчесності

У Декларацію вносяться відомості, актуальні станом на 31 грудня звітного року

Посадовою особою призначеною на посаду в митні органи після 01.05.2025 року декларація подається відповідно до вимог пункту 2 Порядку подання декларації доброчесності, а іншими посадовими особами митних органів до 01.04.2024

Декларація заповнюється державною мовою з дотриманням загальних принципів ділового мовлення, без скорочення слів, зокрема прізвища, ім'я, по батькові (за наявності), займаної посади та місця роботи (проходження служби)

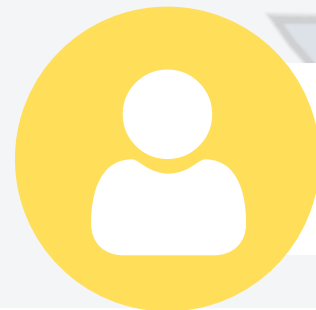

Декларація заповнюється шляхом надання відповідей «підтверджую» або «не підтверджую» на запитання щодо доброчесності посадової особи митного органу

Достовірність, точність і повнота вказаних в Декларації відомостей засвідчується особистим підписом

4 Алгоритм заповнення та подання форми декларації доброчесності посадової особи митного органу

Декларація доброчесності

Якщо у звітному періоді у посадової особи митного органу змінилося прізвище, ім'я чи по батькові, зазначається спочатку дійсне, а потім у дужках попереднє прізвище, ім'я та по батькові

Терміни «члени сім'ї», «потенційний конфлікт інтересів», «реальний конфлікт інтересів», «корупційне правопорушення», «правопорушення, пов'язане з корупцією», «неправомірна вигода» у Декларації вживаються у значеннях, наведених в Законі України «Про запобігання корупції»

Посадова особа митного органу має право за власним бажанням навести в декларації в довільній формі додаткові пояснення щодо наведених тверджень

Внесення змін, доповнень чи уточнень до відомостей, що містяться у декларації, після її подання не допускається

Декларації посадових осіб реєструються Управлінням в журналі Держмитслужби, який ведеться в електронній формі

5

Алгоритм проведення атестації

Атестаційна комісія

Тестування на знання
законодавства України

Тестування на загальні
здібності

Співбесіда

Проведення
психофізіологічного
опитування із застосуванням
поліграфа: за рішенням
керівника та за згодою особи

Перевірка на
добросесність та
моніторинг способу життя

Дисциплінарний
комітет

5

Алгоритм проведення атестації

Дисциплінарний
комітет

Дисциплінарний комітет утворюється з метою сприяння митним органам в організації проведення перевірки посадових осіб митних органів на доброчесність та моніторингу способу життя

3 посадові особи митних органів, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, відповідають критеріям професійної етики та доброчесності, мають досвід роботи не менше семи років у системі митних органів або на посадах державної служби

1 особа, визначена Радою бізнес-омбудсмена

3 особи, визначені міжнародними та іноземними організаціями, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх трьох років надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сферах проведення структурних реформ, фінансової та технічної підтримки України, запобігання та протидії корупції, з числа відібраних ними представників громадських об'єднань, спілок, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що протягом останніх трьох років здійснюють діяльність, спрямовану на покращення бізнес-клімату, захисту прав та інтересів бізнесу в Україні (за згодою)

6 Алгоритм проведення атестації

Положення про Дисциплінарний комітет та його персональний склад затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Організаційно-технічне забезпечення діяльності Дисциплінарного комітету здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику

З метою підтримки діяльності та роботи членів Дисциплінарного комітету можуть залучатися **експерти, фахівці міжнародних та іноземних організацій (за згодою)**"

6

Алгоритм проведення атестації

Атестація

проводиться у 2 черги

Атестація проводиться атестаційними комісіями, що утворюються за рішенням керівника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику

Перша черга атестації - для заступників керівника центрального органу виконавчої влади,

що реалізує державну митну політику, керівників підрозділів центрального апарату центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, та їх заступників, керівників митних органів та їх заступників

Друга черга атестації - для інших посадових осіб митних органів

6 Алгоритм проведення атестації

Атестаційна комісія

До складу кожної атестаційної комісії **першої черги** атестації включаються **12 членів**, з яких:

6 осіб визначаються керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику

6 осіб визначаються міжнародними та іноземними організаціями,

які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх трьох років надавали Україні міжнародну технічну допомогу у сферах проведення структурних реформ, фінансової та технічної підтримки України, запобігання та протидії корупції, з числа відібраних ними представників від громадських об'єднань, спілок, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що протягом останніх трьох років здійснюють діяльність, спрямовану на покращення бізнес-клімату, захист прав та інтересів бізнесу в Україні

Склад та кількість атестаційних комісій **другої черги** атестації визначаються керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику

6 Алгоритм проведення атестації

Атестаційна комісія

Для проведення співбесіди **Атестаційна комісія має право** отримувати в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, та його територіальних органах, Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Національному агентстві з питань запобігання корупції, інших органах державної влади будь-яку інформацію про посадову особу митного органу, необхідну для цілей атестації, у тому числі інформацію про:

- матеріали дисциплінарних проваджень стосовно посадової особи митного органу;
- скарги, які надходили на дії посадової особи митного органу, із стислим описом суті таких скарг;
- випадки недотримання посадовою особою митного органу правил етичної поведінки та доброчесності;
- доходи, склад майна, витрати, фінансові зобов'язання посадової особи та її близьких і пов'язаних осіб;
- іншу інформацію та документи, необхідні для роботи атестаційної комісії (особові справи, послужні списки, біографічні довідки тощо).

Орган державної влади або особа, які отримали запит члена атестаційної комісії, зобов'язані надати необхідні пояснення та/або документи (їх копії) чи інформацію **протягом 10 календарних днів** з дня отримання запиту.

7

Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

Голова
Держмитслужби

Рішення про проведення атестації приймає Голова Держмитслужби шляхом видання наказу, який оприлюднюється на офіційному вебсайті Держмитслужби у день його підписання

Атестаційна комісія

Для організації та проведення атестації Голова Держмитслужби утворює атестаційні комісії для першої та другої черг атестації

Підлягають атестації посадові особи митних органів, які подали письмову заяву про надання згоди на проходження атестації

Посадові особи митних органів, які не подали письмової заяви про надання згоди на проходження атестації або письмово відмовились від її проходження, підлягають звільненню

7

Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

Етапи атестації

1. Тестування з метою визначення рівня знання законодавства України

2. Тестування з метою визначення рівня загальних здібностей (абстрактне, числове, вербальне мислення)

3. Проведення співбесіди з посадовими особами митних органів, які пройшли попередні етапи атестації, з метою оцінювання їх відповідності критеріям доброчесності та професійної компетентності

Результати проходження кожного етапу атестації оприлюднюються на офіційному вебсайті Держмитслужби не пізніше наступного робочого дня після проходження відповідного етапу атестації

7

Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

Етапи атестації

Тестування з метою визначення рівня знання законодавства України

Проводиться з метою **визначення рівня знань** Конституції України, законодавства про державну службу, митного та антикорупційного законодавства

Тестування **включає 50 тестових питань**. За кожну правильну відповідь тестового питання зараховується один бал

Загальний час для проведення тестування має становити **50 хвилин**

7

Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

Етапи атестації

Тестування з метою визначення рівня загальних здібностей (абстрактне, числове, вербальне мислення)

Проводиться з метою **оцінки здібностей** щодо логічного мислення, здатності розуміти та працювати з текстовою та числовою інформацією

Тестування включає **30 тестових питань**. За кожну правильну відповідь тестового питання зараховується один бал

Загальний час для проведення тестування має становити **30 хвилин**

7

Порядок організації та проведення атестації, критерії і методика оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів під час проведення атестації

Етапи атестації

Проведення співбесіди з посадовими особами митних органів, які пройшли попередні етапи атестації, з метою оцінювання їх відповідності критеріям доброчесності та професійної компетентності

До співбесіди з метою оцінювання відповідності критеріям доброчесності та професійної компетентності допускаються учасники атестації, які успішно пройшли попередні етапи атестації

Оцінка доброчесності включає вимоги щодо чесності та неупередженості; дотримання етичних норм у професійній діяльності; відсутності сумнівів щодо законності джерел доходів і майна; відповідність рівня життя задекларованим доходам

Оцінка професійної компетентності включає вимоги щодо рівня знань, комунікаційних навичок, спроможності працювати в умовах стресу, лідерських якостей і здатності до прийняття рішень у складних ситуаціях

8

Портал доброчесності

Управління з питань запобігання та виявлення корупції Держмитслужби за підтримки міжнародних партнерів WCO та EU4PFM планує **створити підсистему подачі декларацій доброчесності вебпорталу Держмитслужби** за аналогією Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Офісу Генерального прокурора

**Управління з питань запобігання
та виявлення корупції**

2025